

A-I – Základní informace o podávání návrhu SP / žádosti o akreditaci SP

Název vysoké školy: UNIVERZITA KARLOVA

Název fakulty / fakult, příp. vysokoškolského ústavu: Fakulta humanitních studií

Název spolupracující instituce:

Název zahraniční vysoké školy:

Název detašovaného pracoviště:

Název studijního programu: Historická sociologie

Typy žádostí: žádost o udělení oprávnění uskutečňovat studijní program v rámci institucionální akreditace pro oblast nebo oblasti vzdělávání

Datum vyjádření akademického senátu fakulty nebo fakult: 8. 3. 2018

Datum schválení vědeckou radou fakulty nebo fakult příp. vysokoškolského ústavu: 21. 3. 2018

Datum podpisu dohody se spolupracující institucí:

Datum podpisu dohody se zahraniční vysokou školou:

Datum usnesení Rady pro vnitřní hodnocení o postoupení žádosti o akreditaci Národnímu akreditačnímu úřadu:

Datum udělení oprávnění uskutečňovat studijní program Radou pro vnitřní hodnocení:

Odkaz na elektronickou podobu žádosti o akreditaci SP:

Odkazy na relevantní vnitřní předpisy: <http://www.cuni.cz/UK-146.html>

ISCED F: 0314 Sociologie a kulturologie

B-Ia – Základní evidenční údaje o studijním programu			
Název studijního programu v jazyce výuky	Historická sociologie		
Název studijního programu v jazyce výuky	Historical Sociology		
Překlad názvu studijního programu do ČJ	-		
Překlad názvu studijního programu do AJ	Historical Sociology		
Typ studijního programu	Doktorský		
Profil studijního programu	Akademicky zaměřený		
Názvy specializací v jazyce výuky	-		
Překlad názvů specializací do ČJ	-		
Překlad názvů specializací do AJ	-		
Sdružené studium	Ne		
Forma studia	Prezenční - kombinovaná		
Standardní doba studia	4		
Jazyk výuky studijního programu	Čeština Angličtina		
Udělovaný akademický titul	Ph.D.		
Typ diplomu pro meziuniverzitní studium	-		
Státní rigorózní zkouška	Ne	Udělovaný akademický titul	

Garant studijního programu	doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.
Předpokládaný počet přijímaných uchazečů ke studiu ve studijním programu	ČJ - 10 Aj - 2-4
Zaměření na přípravu k výkonu regulovaného povolání	Ne
Zaměření na přípravu odborníků z oblasti bezpečnosti České republiky	Ne
Uznávací orgán	-
Oblast(i) vzdělávání	
Sociologie 60% Historické vědy 40%	

	název SP	název SO	počet studentů
Stávající studijní programy a obory, které nový studijní program nahrazuje, včetně počtu studentů	Humanitní studia	Historická sociologie	37
	Humanities	Historical sociology	5
Poznámka k vazbě nového studijního programu na stávající SP/SO	Studenti výše uvedených studijních programů a oborů mohou dostudovat v navrhovaném studijním programu podle studijního plánu, podle kterého začali studovat v jednom z výše uvedených studijních programů / oborů, do kterého byli přijati ke studiu.		

B-Ib – Charakteristika studijního programu	
Cíle studia ve studijním programu	
<i>Co je primárním cílem či účelem existence daného studijního programu? (Jedná se o jakousi „preambuli“ celého popisu náležitostí SP, prosíme jen stručně).</i>	Historická sociologie je unikátním studijním programem, který lze studovat v ČR pouze na FHS UK. Cílem tohoto programu je rozvíjet badatelskou činnost a pedagogickou přípravu odborníků se zaměřením na problematiku dlouhodobých sociálních procesů a trendů, jež významným způsobem ovlivňují život soudobých společností. Jedná se zejména o problematiku modernizace a sociální změny, globalizačních tendencí a vlivů, integračních a dezintegračních procesů, vztahů kontinuity a diskontinuity, náboženské a kulturní plurality, propojování globálního a lokálního, identifikaci šancí a rizik sociálního vývoje, analýzu konfliktních situací a možností jejich překonávání. Potřeba porozumět všem těmto otázkám vyvolává požadavky na rozvoj adekvátních teoretických a metodologických přístupů a zároveň na specifickou vysokoškolskou přípravu. Cílem studijního programu je takovou odbornou přípravu zajišťovat, zároveň také přispívat k rozvoji badatelské činnosti v dané oblasti.
Charakteristika studijního programu	
ODBOBNÁ A OBOROVÁ CHARAKTERISTIKA SP:	
<i>Jaké je odborné zaměření SP? Z jakých vědních oborů či disciplín vychází a jak se toto zaměření projevuje v rámci související tvůrčí činnosti?</i>	Historickou sociologii nelze chápat jen jako nějaké hybridní spojení historie a sociologie. Je to obor vycházející z předpokladu, že jeho obecným předmětem je historická, časoprostorově determinovaná sociální realita. Přijetí tohoto předpokladu má důsledky jak pro teorii tohoto oboru, tak i pro jeho výzkumné strategie, neboť obojí má být orientováno nejen na analýzu přítomnosti, nýbrž i blízké a vzdálenější minulosti. V souladu s touto premisou tedy nelze historickou sociologii definovat jako speciální historickou nebo sociologickou disciplínu, nýbrž jako specifickou, interdisciplinárně orientovanou teoretickou a metodologickou perspektivu, jež je relevantní jak pro oblast základního výzkumu, tak i pro specializované výzkumné programy. Je to obor, který se výrazným způsobem zaměřuje na dlouhodobé sociální procesy, jakož i na analýzu rozdílů a podobností sociálních fenoménů v různých dějinných obdobích. Tematické směřování SP přibližuje ilustrativním způsobem odborný časopis Historická sociologie (Karolinum, Scopus), který je od roku 2009 redakčně zajišťován pracovištěm historické sociologie FHS UK.
<i>Pokud jsou součástí daného SP specializace, popište jejich odborné zaměření v rámci SP.</i>	-
<i>V závislosti na označení popište, zdali se jedná spíše o akademicky či profesně zaměřený SP.</i>	Doktorské studium historické sociologie je akademicky zaměřeným SP. To však nevylučuje, že jeho absolventi mohou nabyté znalosti využít i mimo akademickou sféru.
<i>Jaké jsou záměry dalšího odborného rozvoje daného SP?</i>	- V první řadě jde o prohlubování vzájemné spolupráce mezi sociologií a historií, a to prostřednictvím badatelské práce vyučujících i studentů. - V druhé řadě jde o posilování mezinárodní spolupráce v oblasti vědy i výuky (to je orientace, kterou pracoviště historické sociologie na FHS UK prosazuje od svého založení). - Třetí oblastí je odborný růst vyučujících. Na pracovišti působí několik mladších odborníků, kteří už mají za sebou velmi dobré výsledky, a lze předpokládat, že v tomto směru budou dále úspěšně pokračovat.

CHARAKTERISTIKA SP Z HLEDISKA VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI	
<i>Jaká je charakteristika SP v kontextu strategie vzdělávací činnosti na fakultě?</i>	Koncepce oboru odpovídá humanitnímu, interdisciplinárnímu a integrativnímu pojetí výuky a vědy, které se na FHS UK pěstuje a prosazuje.
<i>Čím je daný SP jedinečný v kontextu vzdělávací činnosti na UK? Jaké jsou jeho obsahové odlišnosti nebo překryvy s jinými studijními programy na UK?</i>	Historická sociologie má blízko jak k oboru sociologie, tak i k historickým vědám; má s nimi řadu společných či podobných konceptů, teoretických orientací, metodologických přístupů i výzkumných otázek, avšak není na ně – ani v případě sociologie, ani v případě historie – jednoduše převoditelná. Není to nějaké mechanické spojení dvou oborů, ale specifická badatelská perspektiva a specifický studijní program.
<i>Jakým způsobem zohledňuje daný SP společenskou poptávku a možnosti uplatnění absolventa v současné společnosti?</i>	Doktorský studijní program historické sociologie je koncipován tak, aby poskytoval kvalitní a náročnou odbornou přípravu těm, kteří se chtějí věnovat kvalifikované vědecko-výzkumné práci – a to zejména analytické a komparativní povahy – v některé z oblastí, kterými se soudobá historická sociologie zabývá. Dosavadní zkušenosti naznačují, že absolventi mohou očekávat uplatnění v akademické sféře, tj. na vysokoškolských pracovištích a výzkumných ústavech, tak i v mimoakademické sféře.
<i>Jaké jsou záměry dalšího rozvoje SP z hlediska vzdělávací činnosti na fakultě?</i>	O tento program se živě zajímají mnozí univerzitní odborníci v zahraničí, takže se rýsuje – jako jedna z možností – budoucí organizace společného studijního programu na mezinárodní bilaterální úrovni.
CHARAKTERISTIKA SP Z HLEDISKA ORGANIZACE STUDIA	
<i>Popište obsahové změny oproti studijnímu programu či programům, nebo studijnímu oboru či oborům, na které tento SP obsahově navazuje.</i>	Oproti magisterskému studiu, do jehož koncepce je zařazena řada předmětů, které vedou studenty k osvojení znalostí a dovedností využitelných i mimo akademickou sféru, doktorský program je již koncipován jako příprava na akademickou dráhu, přičemž se předpokládá, že studenti doktorského programu disponují základními znalostmi, které jsou předmětem magisterského studia, anebo jsou schopni si je samostatně osvojit tak, aby pak na ně mohli v průběhu doktorského studia dále navázat a rozvinout je v samostatné badatelské práci. Studenti doktorského studia získávají hlubší vhled do teoretických problémů, a zároveň se také věnují v mnohem větším rozsahu než magisterští studenti osvojování znalostí a dovedností spojených s využitím výzkumné metodologie. Silný důraz se při tom klade – jak v oblasti teorie, tak i metodologie – na samostatnou výzkumnou práci, na psaní a oponování písemných prací a na publikování odborných textů. Z důvodu zvýšení důrazu na originální výzkum je program prodloužen ze tří na čtyři roky. Realizace výzkumu během 3 let se ukázala obtížná.
<i>V případě realizace SP společně s pracovištěm AV ČR popište důvody a okolnosti této spolupráce a podíl pracoviště na uskutečňování SP.</i>	-
<i>V případě realizace SP společně se zahraniční VŠ popište důvody a okolnosti této spolupráce.</i>	Doposud se na pracovišti historické sociologie spolupráce na této úrovni neuskutečnila, ale je jeho záměrem takovou spolupráci v budoucnu rozvíjet. To, co až doposud dobře funguje, je spolupráce se zahraničními vyučujícími. S pracovištěm je od jeho založení spojen prof. Johann P. Arnason (La Trobe University, Austrálie), v minulosti zde pravidelně přednášel prof. Willfried Spohn (Willy-Brandt-Zentrum für Deutschland- und

	Europastudien), opakovaně zde hostoval prof. Dennis Smith (Loughborough University), na rok 2019 se chystá dlouhodobá stáž prof. Dirka Kaeslera (Philipps-Universität Marburg).
<i>Pokud jsou součástí SP specializace, popište stručně jejich význam, zaměření a členění v rámci SP, včetně struktury studijního plánu.</i>	-
<i>Pokud je součástí SP „sdružené studium“, popište strukturu studijních plánů, případně přidružené studijní plány jiných SP apod.</i>	-
<i>Zde můžete uvést další komentáře, poznámky, vysvětlení k organizaci studia či vypíchnout konkrétní specifika daného SP, které považujete za zajímavé.</i>	Zásadním specifikem oboru je interdisciplinární propojení historických a sociologických přístupů do jedné, vnitřně integrované badatelské perspektivy.
<i>Jaké jsou záměry rozvoje daného SP z hlediska organizace studia?</i>	Koncepce a organizace výuky popsána v tomto akreditačním materiálu byla několik let testována, a není zatím důvod ji měnit. Objeví-li se nějaké nové trendy, na které by bylo žádoucí reagovat, pracoviště historické sociologie je otevřeno tomu tyto inovace posoudit a implementovat.
Profil absolventa studijního programu	
<p>Koncepce doktorského studijního programu oboru historická sociologie je navržena tak, aby poskytovala jeho absolventům odborné znalosti, dovednosti a způsobilost k výkonu jejich povolání v té míře a na té úrovni, kterou je možné považovat za odpovídající standardům uznávaným v mezinárodním měřítku. Na základě takto koncipovaného studia absolvent doktorského studia historická sociologie prokazuje široké znalosti historicko-sociologického charakteru z oblasti sociální, kulturní, náboženské a ekonomické. Je obeznámen se základními přístupy vědecké práce ve svém oboru a dokáže je samostatně uplatnit při projektování, řízení a realizaci vědecké práce, při vytváření výzkumných zpráv, expertiz, posudků a odborných publikací.</p> <p>Absolventi disponují důkladnou znalostí základních směrů teoretického myšlení v oblasti historické sociologie a zároveň v náležitě míře a na patřičné úrovni mají osvojeny metody výzkumné práce, aby byli schopni rozvíjet samostatnou badatelskou činnost v oblasti základního i aplikovaného výzkumu, a to jak na akademických pracovištích (univerzity, ústavy), tak i mimo akademickou sféru (agentury, úřady, státní a vzdělávací instituce).</p>	
Odborné znalosti	
<p>Teoretické a odborné znalosti: Základní problematika historické sociologie je spojena s tématy dlouhodobých sociálních procesů a trendů, modernizace a sociální změny, globalizačních tendencí a vlivů, integračních a dezintegračních procesů, vztahů kontinuity a diskontinuity, náboženské a kulturní plurality, propojování globálního a lokálního, identifikace šancí a rizik sociálního vývoje, analýzou konfliktních situací a možností jejich překonávání. Absolventi tohoto typu studia musí dokázat uvažovat o nejrůznějších společenských jevech, problémech a tématech v širších historických i teritoriálních souvislostech. Doktorské studium nevychází v oblasti teorie z nějaké jedné školy či směru historicko-sociologického myšlení, nýbrž respektuje skutečnost, že tato disciplína byla a v současné době stále je multiparadigmatická. Absolventi doktorského studia musí být nejen dobře obeznámeni se základními školami, směry a paradigmaty teoretického myšlení v dané oblasti, ale musí navíc disponovat hlubším porozuměním a vzhledem do základních metateoretických předpokladů, problémů a teoretických dilemat, která jsou v jednotlivých koncepcích explicitně či implicitně obsažena.</p> <p>Metodologické znalosti: Absolvent doktorského studijního oboru historické sociologie je připraven na to, že bude samostatně realizovat vlastní výzkumnou činnost historicko-sociologické povahy. Zná základní pravidla vědecké práce a je seznámen se zásadami vědecké etiky. Musí být schopen sestavovat a řídit odborné projekty, shromažďovat a vyhodnocovat specializované poznatky, analyzovat data a informace kvantitativní i kvalitativní povahy, vytvářet zprávy, expertizy, posudky a odborné studie. Předpokladem toho je důkladné osvojení výzkumné metodologie, a to jak kvantitativní, tak i kvalitativní povahy.</p> <p>Jazykové kompetence: Absolvent zvládá některý ze světových jazyků na takové úrovni, která mu umožňuje podílet se na mezinárodních vědeckých aktivitách. Má zkušenosti z mezinárodních vědeckých konferencí a je schopen</p>	

napsat odborný text v cizím jazyce.

Díky interdisciplinárnímu zaměření studia disponuje jeho absolvent doktorského studia znalostí historiografie a historické sociologie; má znalost o sociálním, hospodářském, demografickém, politickém a kulturním vývoji; rozumí vyhledávání a uchovávání pramenných textů a informačních zdrojů, dokáže samostatně a na náležité úrovni využívat výzkumné a analytické metody.

Odborné dovednosti a obecné způsobilosti

Absolvent doktorského studijního oboru historické sociologie je kvalifikován pro vědeckou a výzkumnou práci. Má přehled o dosavadním stavu bádání, umí formulovat vědecké hypotézy a výzkumné otázky, je schopen přistupovat ke zkoumaným problémům kriticky, fundovaně a tvořivě. Má dovednosti potřebné k prezentování získaných poznatků, a to jak pro užší odborné publikum, tak i pro širší zainteresovanou veřejnost. Je schopen zapojit se do domácí i mezinárodní odborné diskuse a spolupráce, publikovat v respektovaných časopisech a knižních publikacích.

Předpokládaná uplatnitelnost absolventů na trhu práce

Absolvent má předpoklady pro profesní uplatnění jak v akademické sféře, tj. na vysokoškolských pracovištích a ve výzkumných ústavech, tak v mimoakademické sféře.

Absolventi mohou nalézt uplatnění ve všech vzdělávacích a výzkumných institucích, ve kterých lze využít kvalitní znalost širšího společenskovedního základu a speciální znalost historicko-sociologické problematiky. Mohou působit na pozici pedagogů na veřejných a soukromých středních a vysokých školách a uplatnit se i v rámci celoživotního vzdělávání.

Absolventi se díky nabytým znalostem, dovednostem a kompetencím mohou také dobře uplatnit v mimoakademické sféře, konkrétně ve státní správě a samosprávě, nevládních organizacích, agenturách, poradenských firmách, kulturních organizacích a médiích, v muzejnictví, knihovnictví, oblasti cestovního ruchu a sociálního a územního rozvoje.

Pravidla a podmínky pro tvorbu studijních plánů (vyplněno)

Studium na FHS UK probíhá podle celouniverzitního kreditního systému, který je v souladu s pravidly European Credit Transfer System (ECTS). Povinně volitelné předměty jsou ve studijním plánu organizovány do jedné či více skupin; student volí povinně volitelné předměty na základě stanoveného minimálního počtu kreditů v každé skupině. Počet kreditů za povinné spolu s minimálním počtem kreditů za povinně volitelné předměty nesmí činit více než 90% (95%) celkového počtu kreditů. Ostatní předměty vyučované na UK se pro daný studijní obor považují za předměty volitelné, jejichž výběr může být studentovi doporučen (doporučené volitelné předměty). Studijní a zkušební řád umožňuje volbu specializací prostřednictvím volby skupin povinně volitelných předmětů a tematických okruhů státní závěrečné zkoušky.

Podmínky k přijetí ke studiu

Uchazeč musí mít dokončené vysokoškolské vzdělání magisterského stupně. Nejvhodnějšími obory jsou: historie, sociologie, politologie, antropologie, kulturologie, religionistika, ekonomie, mezinárodní vztahy. Uchazeč musí při přijímacím řízení prokázat vyhraněný badatelský zájem o historickou sociologii a adekvátní znalost z oblasti teorie a metodologie.

Při přijímacích zkouškách uchazeč předloží ideový projekt disertační práce obsahující teoretická východiska, výzkumné otázky, resp. hypotézy, návrh metodologického řešení a seznam základní literatury k tématu. Je doporučeno předložit rovněž návrh školitele. Ústní část přijímací zkoušky se skládá z rozpravy nad projektem disertační práce a z ověření základních předpokladů pro studium oboru.

Návaznost na další typy studijních programů

Doktorské studium historické sociologie volně navazuje na magisterský studijní program historické sociologie, hlásit do něj se ale mohou s relevantními disertačními projekty i absolventi jiných sociálněvědních a humanitních oborů. Posouzení studijních předpokladů pro doktorské studium je součástí přijímacího řízení.

POUZE PRO RUK

Profil absolventa pro dodatek k diplomu – český jazyk
Profil absolventa pro plný studijní plán bez specializací – český jazyk
Absolvent doktorského SP historická sociologie disponuje znalostmi historiografie, historické-sociologie a rozumí základním otázkám jednotlivých oblastí společenského života. Ovládá teoretické koncepce svého oboru i jeho výzkumnou metodologii. Dokáže se uplatnit v týmové badatelské práci i samostatně sestavovat a řídit odborné projekty a analytické práce. Umí kvalifikovaně shromažďovat a vyhodnocovat specializované poznatky, pracovat s daty kvantitativní i kvalitativní povahy, vytvářet zprávy, expertizy, posudky a odborné studie.
Profil absolventa pro specializaci A – český jazyk
-
Profil absolventa pro specializaci B – český jazyk
-
Profil absolventa pro sdružené studium hlavní studijní plán (maior) – český jazyk
-
Profil absolventa pro sdružené studium přidružený studijní plán (minor) – český jazyk
-
Profil absolventa pro dodatek k diplomu – anglický jazyk
Profil absolventa pro plný studijní plán bez specializací – anglický jazyk
A graduate of the doctoral study program of historical sociology has knowledge of historiography, historical-sociology and understands basic questions of individual areas of social life. He/ she is acquainted with the theoretical conceptions in the field of his study and its research methodology. He/ she is able to participate in team research as well as independently compile and manage professional projects and analytical work. He/ she can skilfully collect and evaluate specialized knowledge, work with quantitative and qualitative data, create reports and utilise expertise, testimonials and expert studies.
Profil absolventa pro specializaci A – anglický jazyk
-
Profil absolventa pro specializaci B – anglický jazyk
-
Profil absolventa pro sdružené studium hlavní studijní plán – anglický jazyk
-
Profil absolventa pro sdružené studium přidružený studijní plán – anglický jazyk
-

B-IIb – Rámcový studijní plán doktorského studia

Studijní povinnosti

Povinné předměty

Název předmětu	Rozsah	Způsob zakončení	Garanti a přednášející
Teoretické koncepce historické sociologie	1 sem	Zk	doc. Jiří Šubrt (garant) prof. Johann P. Arnason, prof. Miloš Havelka, doc. Jan Horský
Metody a techniky badatelské práce v oblasti historické sociologie	1 sem	Zk	doc. Jan Štemberk (garant) prof. Hynek Jeřábek, prof. Milena Lenderová, Alena Marková, Ph.D. Blanka Jirkovská, Ph.D. Martin Vávra, Ph.D.
Doktorský seminář I, II	1 sem	Zk	Alena Marková, Ph.D. (garant) doc. Jiří Šubrt Marek Německý Ph.D.
Cizí světový jazyk	1 sem	Zk	Mgr. Lili Císařovská

Povinně volitelné předměty:

Ze tří specializačních předmětů student povinně volí jeden.

Název předmětu	Rozsah	Způsob zakončení	Garanti a přednášející
Kultura a každodennost v historicko-sociologické perspektivě	1 sem	Zk	doc. Bohuslav Šalanda (garant) doc. Jan Štemberk Alena Marková, Ph.D.
Politika, moc a mezinárodní vztahy v historicko- sociologické perspektivě	1 sem	Zk	Karel Černý, Ph.D. (garant) Marek Německý Ph. D.
Modernizace a modernizační procesy	1 sem	Zk	doc. Jiří Šubrt (garant) Michael Voříšek, Ph.D.

Povinné a povinně volitelné předměty plní student během standardní doby studia, doporučené je splnit je v 1. až 3. roce studia, ve 4. ročníku pracovat již pouze na disertační práci.

Požadavky na tvůrčí činnost

Minimálně dvě publikace z výsledků disertační práce uveřejněné nebo přijaté k uveřejnění v recenzovaných odborných časopisech nebo kolektivních monografiích.

Minimálně jednu účast na mezinárodní konferenci s příspěvkem na téma disertační práce.

Podíl na řešení výzkumných projektů pracoviště historické sociologie FHS UK.

Požadavky na absolvování stáží

Od studentů je požadováno absolvování odborné stáže v délce nejméně jednoho měsíce (což odpovídá nařízení vlády o standardech pro akreditaci ve vysokém školství). Studenti jsou od počátku studia motivováni k účasti na výběrových řízeních a k získávání studijních stipendií na zahraničních vysokoškolských a výzkumných institucích.

Další studijní povinnosti

Doporučené části rámcového studijního programu:

- a) Studentům je doporučováno absolvovat předměty rozšiřující jejich znalosti o tématech, ke kterým směřuje jejich disertační práce. Výběr těchto předmětů provádějí po konzultaci se školitelem z nabídky Fakulty humanitních studií nebo jiných fakult UK, případně jiných vysokých škol.
- b) Studentům je doporučeno absolvování studijní nebo výzkumné stáže na odborném pracovišti, univerzitě či výzkumném ústavu, který se zabývá tématem jejich disertační práce.
- c) Studenti jsou motivováni ke spolupráci na řešení výzkumných projektů pracoviště historické sociologie FHS UK.

Tyto doporučené části jsou zahrnuty do individuálního studijního plánu podle potřeby studentova vzdělávání, jeho zájmu a po společné dohodě mezi studentem a školitelem.

Student doktorského studia historické sociologie v rámci svého ISP:

- prezentuje a diskutuje projekt své disertační práce v rámci doktorských seminářů I, II;
- vypracuje a obhájí realizační projekt disertační práce před komisí složenou z členů oborové rady, školitelů a vyučujících;

Návrh témat disertačních prací (u nových SP)

- Obecné a konkrétní otázky zkoumání sociální změny
- Specializované bádání v oblasti modernizačních procesů
- Historicko-sociologické analýzy vzniku a formování států
- Studie k tématům války, ozbrojeného násilí a terorismu
- Výzkum týkající se vývoje nacionalismu, národů a národních identit
- Tematika historické kolektivní paměti
- Studie k problematice historické sociologie vědění a náboženství
- Výzkum proměn každodennosti a životních stylů vybraných sociálních skupin, tříd a vrstev

Témata obhájených disertačních prací

Repozitář závěrečných prací: https://is.cuni.cz/webapps/zzp/search/?tab_searchas=basic&lang=cs

Jakub Homolka: Patočka a modernita: studie k Patočkově dialogu s dílem Maxe Webera a jeho významu v rámci současné civilizační analýzy (vedl: prof. Johann P. Arnason, obhájeno: 2016).

Kateřina Soukalová: Proměna fámy v historicko-sociologické perspektivě (vedl: doc. Jiří Šubrt, obhájeno: 2017).

Státní doktorská zkouška

Státní doktorská zkouška ověřuje úroveň teoretických a metodologických znalostí získaných v průběhu studia, předložení a obhajoba disertační práce doloží schopnosti studenta vědecky pracovat.

Státní doktorská zkouška se skládá z několika typů otázek. První prověřuje teoretické znalosti, druhá metodologické znalosti, třetí se týká specializačního předmětu. Témata otázek odpovídají tematickým okruhům absolvovaných studijních předmětů. Smyslem této zkoušky je: ověřit absolventovy znalosti historické sociologie a historiografie, zejména té oblasti společenského vývoje, kterou se zabývá ve svém výzkumu; prověřit, zda rozumí problematice vyhledávání historických pramenů a informačních zdrojů a zda dokáže na požadované úrovni používat výzkumné a analytické metody.

Při obhajobě disertační práce student dokazuje průkaznost a závažnost původních vlastních zjištění, které disertace obsahuje. Student seznámí komisi s tématem a cílem práce, řešenými problémy, použitými metodami řešení, získanými výsledky a doporučeními. Slovním projevem doplněným vizuální prezentací prokáže schopnost jasně, věcně a stručně formulovat obsah a výsledky své práce, schopnost kritické analýzy, vyhodnocení a syntézy nových a komplexních myšlenek. V rozpravě se členy zkušební komise hájí zvolené postupy, teoretický rámec i závěry disertační práce.

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Teoretické koncepce historické sociologie			
Typ předmětu	povinný		doporučený ročník / semestr	1 ročník
Rozsah studijního předmětu	0/8	hod.	8	kreditů
Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	Zkouška	Forma výuky	Přednáška, samostatná práce	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná			
Další požadavky na studenta	sepsání teoretického textu na zadané téma			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. Jiří Šubrt			
Zapojení garanta do výuky předmětu	80 % garant koordinuje práci ostatních vyučujících a provádí supervizi			
Vyučující	prof. Johann P. Arnason, prof. Miloš Havelka, doc. Jiří Šubrt doc. Jan Horský			
Stručná anotace předmětu	<p>Předmět je věnován základním problémům, které jsou diskutovány v teoretických koncepcích historické sociologie. Výuka respektuje skutečnost, že historická sociologie je multiparadigmatickou disciplínou s interdisciplinárními přesahy. Předmět je koncipován tak, aby absolventi doktorského studia byli nejen dobře obeznámeni se základními školami, směry a paradigmaty teoretického myšlení, ale aby navíc disponovali hlubším porozuměním a vzhledem do základních metateoretických předpokladů, problémů a teoretických dilemat, jež jsou v koncepcích historické sociologie explicitně či implicitně obsaženy.</p> <p>Osnova kursu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Diskuse o předmětu historické sociologie, interdisciplinarita, vztah historie a sociologie (Abrams, Skocpol, Delanty) 2) Školy, směry a paradigmaty historické sociologie (Smith, Spohn) 3) Základní teoretická dilemata historické sociologie: pozitivismus a antipozitivismus, jednání a struktura, mikro a makrosociologie, konsenzus a konflikt (Wallerstein, Collins) 4) Teoretické dědictví zakladatelů oboru a jeho soudobá recepce (Marx, Weber, Durkheim, Sombart) 5) Historická sociologie vědění a kultury (Weber, Mannheim, Tenbruck) 6) Soudobá srovnávací historická sociologie (Moore, Skocpol, Tilly, Mann) 7) Teorie civilizačního procesu, psychogeneze a sociogeneze (Elias, Mennell) 			

	8) Teorie světového systému a globalizace (Wallerstein) 9) Civilizační komparativní analýza (Eisenstadt, Krejčí) 10) Teorie sociální změny (Sztompka)
Studijní literatura	
Povinná literatura	
	<p>ABRAMS, P. <i>Historical Sociology</i>. Somerset: Open Books, 1981.</p> <p>ARJOMAND, S. – TIRYAKIAN, E. (eds.). <i>Rethinking Civilizational Analysis</i>. London: Sage, 2004. ISBN 978-1-4129-0183-3.</p> <p>ARNASON, J. P. <i>Civilizations in Dispute: Historical Questions and Theoretical Traditions</i>. Leiden: Brill, 2003. ISBN 978-90-04-13282-5.</p> <p>ARNASON, J. P. <i>Historicko-sociologické eseje</i>. Praha: Sociologické nakladatelství, 2010. ISBN 978-80-7419-027-8.</p> <p>DELANTY, G. (ed.). <i>Handbook of Historical Sociology</i>. London: Sage, 2003. ISBN 978-0-7619-7173-3.</p> <p>HAVELKA, M. <i>Historická sociologie vědění</i>. Brno: CDK, 2010. ISBN 978-80-7380-061-1.</p> <p>SKOCPOL, T. <i>Vision and Method in Historical Sociology</i>. Cambridge: Cambridge University Press, 1984. ISBN 978-0-521-29724-0.</p> <p>SMITH, D. <i>The Rise of Historical Sociology</i>. Cambridge: Polity Press, 1991. ISBN 978-0-7456-0436-7.</p> <p>ŠUBRT, J. (ed). <i>Historická sociologie. Teorie dlouhodobých vývojových procesů</i>. Plzeň: Aleš Čeněk, 2007. ISBN 978-80-7380-061-1.</p> <p>ŠUBRT, J. <i>The Perspective of Historical Sociology: The Individual as Homo-Sociologicus through Society and History</i>. Bingley: Emerald Publishing 2017. ISBN: 978-1-78743-364-9.</p>
Informace ke kombinované nebo distanční formě	
Rozsah konzultací (soustředění)	Rozsah konzultací se kryje s prezenční formou hodin 8
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím	
Korespondenčně na adrese: jiri.subrt@fhs.cuni.cz ; prezenčně během konzultačních hodin pravidelně jednou za týden ve stanoveném čase, anebo v jiném čase po vzájemné dohodě.	
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek	
Studijní opory k dispozici na https://hiso.fhs.cuni.cz/HISO-204.html	

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Metody a techniky badatelské práce v oblasti historické sociologie			
Typ předmětu	povinný		doporučený ročník / semestr	1. ročník
Rozsah studijního předmětu	0/8	hod.	8	kreditů

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	Zkouška	Forma výuky	Seminář, samostatná práce	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná			
Další požadavky na studenta	sepsání výzkumné zprávy na zadané téma			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. Jan Štemberk garant koordinuje práci ostatních vyučujících a provádí supervizi			
Zapojení garanta do výuky předmětu	60%			
Vyučující	prof. PhDr. Milena Lenderová, CSc.; prof. PhDr. Hynek Jeřábek, CSc.; Alena Marková, Ph.D., Martin Vávra, Ph.D., Blanka Jirkovská, Ph. D.			
Stručná anotace předmětu	<p>Předmět vede posluchače k tomu, aby byli schopni na adekvátní odborné úrovni samostatně realizovat vlastní výzkumnou činnost historicko-sociologické povahy. Historická sociologie není disciplínou, která by byla založena na jedné výzkumné metodě, nýbrž se v ní – v závislosti na předmětu zkoumání – uplatňují různé metodologické přístupy, kombinující metody práce historika a sociologa. V rámci předmětu jsou probírány metody historické a sociologické badatelské práce, které vycházejí jak z kvantitativní, tak i kvalitativní metodologie.</p> <p>Osnova kursu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Teorie a metoda, pravidla vědecké práce, vědecká etika 2) Historie a narativita, oral history 3) Biografický přístup 4) Kvalitativní metodologie a grounded theory 5) „Řemeslo“ historika 6) Archivy, práce s archivními materiály a daty 7) Kvantitativní analýza dat 			

- 8) Diskursivní analýza
- 9) Case studies
- 10) Smíšená metodologie

Studijní literatura

Povinná literatura

- BARTOŠ, J – KOVÁŘOVÁ, S. Nauka o historických pramenech. Olomouc: Univerzita Palackého 2005. ISBN 80-244-1058-3.
- CRESWELL, J. W. Qualitative Inquiry and Research Design: Choosing among Five Approaches. Thousand Oaks: Sage, 2007. ISBN 978 1 4129 1606 6.
- ČECHUROVÁ, J. – RANDÁK, J. a kol. Základní problémy studia moderních a soudobých dějin. Praha: NLN 2014. ISBN 978-80-7422-309-9.
- DENZIN, N. K. – LINCOLN, Y. S. (eds.). Strategies of Qualitative Inquiry. Thousand Oaks: Sage, 2007. ISBN 978 1 4129 5756 4.
- DISMAN, M. Jak se vyrábí sociologická znalost. Praha: Karolinum, 2002. ISBN 978-80-246-0139-7.
- HENDL, J. Přehled statistických metod zpracování dat. Praha: Portál, 2006. ISBN 978-80-7367-482-3.
- ROBERTS, B. Biographical Research. Buckingham: Open University Press, 2002. ISBN 978 0 335 20286 7.
- SILVERMAN, D. Interpreting Qualitative Data. London: Sage, 2001. ISBN 978 0 7619 6865 8.
- STRAUSS, A. L. – CORBINOVÁ, J. Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie. Brno: Sdružení Podané ruce, 1999.
- STORCHOVÁ, L. a kol. Koncepty a dějiny. Proměny pojmů v současné historické vědě. Praha: Scriptorium 2014. ISBN 978-80-87271-87-2.
- VANĚK, M. a kol. Naslouchat hlasům paměti. Praha: ÚSD AV ČR, 2007. ISBN 978-80-7285-089-1.
- WODAK, R. – MEYER, G. (eds.). Critical discourse analysis. London: Sage, 2002. ISBN 978 0 7619 6154 3.
- YIN, R. K. Case study research: design and methods. London: Sage Publications, 2003. ISBN 978 0 7619 2553 8.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	Rozsah konzultací se kryje s prezenční formou	hodin 8
---------------------------------	---	---------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Korespondenčně na adrese: jan.stemberk@fhs.cuni.cz; prezenčně během konzultačních hodin pravidelně jednou za týden ve stanoveném čase, anebo v jiném čase po vzájemné dohodě.

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

Studijní opory k dispozici na <https://hiso.fhs.cuni.cz/HISO-204.html>

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Doktorský seminář I, II			
Typ předmětu	povinný		doporučený ročník / semestr	1ZS, 1LS 2ZS, 2LS
Rozsah studijního předmětu	4x0/28 čtyřsemestrální kurz	hod.	4x28	kreditů

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	4 x zápočet	Forma výuky	Seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	Pravidelná aktivní účast, předložení a obhájení tzv. realizačního projektu.			
Další požadavky na studenta	Účast na diplomovém semináři ve všech čtyřech semestrech je pro studenty povinná.			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Alena Marková, Ph.D.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	80 % garant koordinuje práci ostatních vyučujících a provádí supervizi			
Vyučující	Alena Marková, Ph.D. doc. Jiří Šubrt Marek Německý Ph.D.			
Stručná anotace předmětu	<p>Úvodní setkání v rámci semináře budou věnována metodologickým otázkám obecného rázu, dále pak budou jednotliví studenti předkládat a diskutovat své projekty (před tím, než budou postoupeny ke schválení oborové radě) a také prezentovat výsledky svého doktorského výzkumu (ústní i psanou formou). Doktorské projekty a výsledky výzkumu budou diskutovány na semináři způsobem, který by měl studentům přinést kritickou zpětnou vazbu, posilovat jejich prezentační a argumentační schopnosti a pomáhat při nalézání řešení zkoumaných problémů. Program seminářů pravidelně obohacují přednášky a diskuse s domácími a zahraničními odborníky.</p>			
Studijní literatura				

Povinná literatura:

KRATHWOHL, D. R. *Methods of Educational and Social Science Research: The Logic of Methods*. Long Grove: Waveland Press, 2009. ISBN 978-1-57766-576-2.

FOWLER, F. J. (ed.). *Survey Research Methods (Applied Social Research Methods)*. London: Sage Publications, 2008. ISBN 978-1-4129-5841-7.

JUPP, V. (ed.). *The SAGE Dictionary of Social Research Methods*, Newbury Park: Pine Forge Press, 2006. ISBN 978-0-7619-6298-4.

WEYERS, J. – McMILLAN, K. *How to Write Dissertations and Project Reports*, Upper Saddle River: Prentice Hall, 2010. ISBN 978-0-273-72693-7.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	Rozsah konzultací se kryje s prezenční formou	hodin 4x28
--	---	-------------------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Korespondenčně na adrese: alena.markova@fhs.cuni.cz; prezenčně během konzultačních hodin pravidelně jednou za týden ve stanoveném čase, anebo v jiném čase po vzájemné dohodě.

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

Studijní opory k dispozici na <https://hiso.fhs.cuni.cz/HISO-204.html>

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Cizí světový jazyk			
Typ předmětu	povinný	doporučený ročník / semestr	2./3. ročník	
Rozsah studijního předmětu	0/4	hod.	4	kreditů

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	Zkouška	Forma výuky	samostatná práce	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	Kolokvium na téma studentovy disertační práce, které vychází ze synopse odevzdané před kolokviem			
Další požadavky na studenta	samostudium			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Lily Císařovská			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100%			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu	<p>Zkouška z cizího jazyka pro doktorandy hodnotí instrumentální jazykovou kompetenci potřebnou pro kontakty a komunikaci v oboru. Studenti prokazují schopnost tvořit vlastní odborný text na téma své disertační práce (hodnotí se jeho akademická struktura a koherence, adekvátnost slovní zásoby a syntaxe i sdělnost) a úroveň ústní komunikace (časové i tematické rozvržení prezentace, adekvátnost jazykových prostředků a interakce v následné diskusi). Po kolokviu, jež simuluje vystoupení na konferenci, studenti obdrží zpětnou vazbu o svém výkonu.</p>			
Studijní literatura	<p>Povinná literatura: Vzhledem k charakteru atestu povinná literatura není stanovena.</p> <p>Doporučená literatura: HACKER, D. <i>Rules for Writers: A Brief Handbook</i>. 4th ed. Boston: Bedford Books, 2000. ISBN 0-312-24142-9. (nebo kterékoli další vydání) MEŠKO, D. a kol. <i>Akademická příručka</i>. Martin (SK): Vydavateľstvo Osveta, 2006. ISBN 80-8063-219-7. SWAN, M. <i>Practical English Usage</i>. Oxford: Oxford University Press, 2008 (nebo kterékoli jiné vydání). ISBN 0194420981 ŠTĚPÁNEK, L., HAAFF, J. de. <i>Academic English. Akademická angličtina. (Průvodce anglickým jazykem pro studenty, akademiky a vědce)</i>. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3577-1.</p>			
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)	0 (konzultace nejsou předepsány, individuální konzultace však jsou možné)			hodin 4

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

e-mailová korespondence nebo osobní konzultace po domluvě.

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

Studijní materiály rozvíjející tuto kompetenci jsou dostupné na webových stránkách předních anglofonních univerzit (např. <https://writing.wisc.edu/Handbook/index.html>; <http://online.stanford.edu>; <https://owl.english.purdue.edu/owl/resource/747/1/>; <https://www.ox.ac.uk/public-affairs/style-guide?wssl=1>).

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Kultura a každodennost v historicko-sociologické perspektivě			
Typ předmětu	Povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	2./3. ročník/ ZS	
Rozsah studijního předmětu	0/8	hod.	8	kreditů
Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	Zkouška	Forma výuky	Přednáška, samostatná práce	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná			
Další požadavky na studenta	sepsání odborného textu na zadané téma			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. PhDr. Bohuslav Šalanda, CSc.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	60 % garant koordinuje práci ostatních vyučujících a provádí supervizi			
Vyučující	doc. Bohuslav Šalanda doc. Jan Štemberk Alena Marková, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu	<p>Studijní předmět seznámí studenty se základními badatelskými a teoretickými přístupy, jež se uplatňují v historicko-sociologickém zkoumání kultury a každodennosti. Důraz při tom bude položen na pokročilý analytický vhled do zkoumaných problémů a na historicko-komparativní perspektivu. Za aktivní účasti studujících doktorského studia se kurz zaměří na taková témata, jaká představují koncepty expresivních, komunikačních a performativních forem, technik, praxe, rutiny, procedur, habitů, sociální a kulturní manifestace. Budou rovněž probírány historické příklady studia každodennosti určitých sociálních skupin, tříd a vrstev. Zvláštní pozornost bude věnována vývoji sociokulturních aspektů konsumerismu a materiální kultury.</p> <p>Osnova kursu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Proměny každodennosti v interdisciplinární perspektivě. Historické sociologie, sociokulturní antropologie, historiografie apod. 2) Specifičnost historicko-sociologického přístupu k dané badatelské oblasti. Marcel Mauss, Norbert Elias, Peter Burke a další. 3) Performativní, dramaturgický a ritualistický přístup. Např. Erving Goffmann, Victor Turner, Eric W. Rothenbuhler. 4) Historické proměny expresivních forem každodennosti: stereotypy, rutiny, zvyky, obyčeje, rituály. 5) Konfigurace a segmenty každodenního života. Georg Simmel. 6) Sémiologie každodenního života. Přínos Rollanda Barthesa. Sociosemiotika se zaměřením na vytváření významu sociálního prostoru. Místa a ne-místa podle Marca Augeho. 7) Vývoj masové a konzumní kultury. 8) McDonaldisace a disneyifikace společnosti. 9) Vývoj materiální kultury. Materialita ve společnosti a kultuře. 10) Proměny každodennost jednotlivých sociálních skupin, tříd a vrstev. 			
Studijní literatura				

Povinná literatura

- ALEXANDER, B. *Victor Turner Revisited: Ritual as Social Change*. Atlanta: Scholars Press, 1991. ISBN 978-1-55540-601-1.
- APPADURAI, A. (ed.). *The Social Life of Things*. Cambridge: Cambridge University Press, 1986. ISBN 978-0-521-35726-5.
- ATTFIELD, J. *Wild Things: The Material Cultures of Everyday Life*. Oxford: Berg, 2000. ISBN 978-1-85973-369-1.
- de CERTEAU, M. *The Practice of Everyday Life*. Berkeley – Los Angeles – London: University of California Press, 1984. ISBN 978-0-520-04750-1.
- CORRIGAN, P. *The Sociology of Consumption: An Introduction*. London: Sage, 1997. ISBN 978-0-7619-5011-0.
- DANT, T. *Material Culture in Social World: Values, Activities, Lifestyles*. Buckingham: Open University Press, 1999. ISBN 978-0-335-19821-4.
- FEATHERSTONE, M. *Consumer Culture and Posmodernism*. London: Sage, 1991. ISBN 978-1-4129-1014-9.
- FISKE, J. *Understanding Popular Culture*. London: Unwyn Hyman, 1989. ISBN 978-0-415-07876-4.
- GARDINER, M. *Critiques of Everyday Life*. London: Routledge, 2000. ISBN 978-0-415-11314-4.
- LEFEBRE, H. *Critique of Everyday Life*. London and New York: Verso, 1991. ISBN 978-0-86091-340-5.
- MILLER, D. *Material Culture and Mass Consumption*. Oxford: Blackwell, 1997. ISBN 978-0-631-15605-5.
- ROTHENBUHLER, E. W. *Ritual Communication. From Everyday Conversation to Mediated Ceremony*. London: Sage, 1998. ISBN 978-0-7619-1587-4.
- TILLEY, Ch. – KEANE, W. – KUCHLER S. – FOGDEN, S. (eds.). *Handbook of Material Culture*. London: Sage, 2006. ISBN 978-1-4129-0039-3.
- URRY, J. *Consuming Places*. London: Routledge, 1995. ISBN 978-0-415-11311-3.

Doporučená literatura

Součástí doporučené literatury jsou základní díla jednotlivých probíraných autorů.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	Rozsah konzultací se kryje s prezenční formou	hodin 8
---------------------------------	---	---------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Korespondenčně na adrese: bohuslav.salanda@fhs.cuni.cz; prezenčně během konzultačních hodin pravidelně jednou za týden ve stanoveném čase, anebo v jiném čase po vzájemné dohodě.

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

Studijní opory k dispozici na <https://hiso.fhs.cuni.cz/HISO-204.html>

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Modernizace a modernizační procesy			
Typ předmětu	Povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	2./3. ročník/ ZS	
Rozsah studijního předmětu	0/8	hod.	8	kreditů

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	Přednáška, samostatná práce	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná			
Další požadavky na studenta	sepsání odborného textu na zadané téma			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	60 % garant koordinuje celkovou výuku a provádí supervizi			
Vyučující	doc. Jiří Šubrt Michael Voříšek, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu	<p>Modernizace je jedním z klíčových témat, kterými se soudobá historická sociologie zabývá. Koncept modernizace bývá explicitním či implicitním předpokladem mnoha badatelských přístupů, s nimiž se v tomto oboru setkáváme. Počátky teorie modernizace jsou spojeny s dějinami klasické sociologie. Významně se tato teorie rozvinula v období po druhé světové válce. Od té doby prošla několika fázemi a vedla k tvorbě řady různorodých koncepcí. Tvorba těchto koncepcí je spojena s konkrétním historickým vývojem a má i významné politické souvislosti.</p> <p>Osnova kursu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Ambivalence modernity (Marx, Weber, Simmel, Horkheimer, Adorno) 2) Modernismus, antimodernismus, postmodernismus, neomodernismus (Alexander, Martinelli, Knöbl) 3) Modernizace v perspektivě systémové teorie (Parsons, Luhmann) 4) Modernizace, moc, násilí, disciplína a dohled (Foucault, Giddens) 5) Modernizace, racionalita, nacionalismus a občanská společnost v díle Ernesta Gellnera 6) Modernita a totalitarismus (Arendtová, Popper, Baumann) 7) Proměnlivé „diagnózy“ soudobých společností (Aron, Bell, Toffler, Castells) 8) Postmoderna a druhá moderna (Lyotard, Maffesoli, Latour, Beck) 9) Globalizace a rizika (Wallerstein, Bauman, Beck, Giddens) 10) Teorie multiple modernities (Eisenstadt) 			
Studijní literatura				
Povinná literatura	<p>ALEXANDER, J. C. <i>Fin de Siecle Social Theory: Relativism, Reduction, and the Problem of Reason</i>. New York: Verso, 1995. ISBN 978-1-85984-091-7.</p>			

- BAUMAN, Z. *Tekutá modernita*. Praha: Mladá fronta, 2002. ISBN 80-204-0966-1.
- BECK, U. *Riziková společnost*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2004. ISBN 80-86429-32-6.
- EISENSTADT, S. N. *Comparative Civilizations and Multiple Modernities*, 1, 2. Leden: Brill, 2003. ISBN 978-90-04-12993-1.
- FOUCAULT, M. *Dohlížet a trestat: Kniha o zrodu vězeňství*. Praha: Dauphin, 2000. ISBN 80-86019-96-9.
- GIDDENS, A. *Důsledky modernity*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2003. ISBN 80-86429-15-6.
- KELLER, J. *Teorie modernizace*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2007. ISBN 978-80-86429-66-3.
- MARTINELLI, A. *Global Modernization: Rethinking the Project of Modernity*. London: Sage, 2005. ISBN 978-0-7619-4799-8.
- MARTUCCELLI, D. *Sociologie modernity: Itinerář 20. století*. Brno: CDK, 2008. ISBN 978-80-7325-145-1.
- PARSONS, T. *Společnosti: Vývojové a srovnávací hodnocení*. Praha: Svoboda, 1971.

Doporučená literatura

Součástí doporučené literatury jsou základní díla jednotlivých probíraných autorů.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	Rozsah konzultací se kryje s prezenční formou.	hodin 8
--	--	----------------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Korespondenčně na adrese: jiri.subrt@fhs.cuni.cz; prezenčně během konzultačních hodin pravidelně jednou za týden ve stanoveném čase, anebo v jiném čase po vzájemné dohodě.

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

Studijní opory k dispozici na <https://hiso.fhs.cuni.cz/HISO-204.html>

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Politika, moc a mezinárodní vztahy v historicko-sociologické perspektivě			
Typ předmětu	Povinně volitelný		doporučený ročník / semestr	2./3.ročník / ZS
Rozsah studijního předmětu	0/8	hod.	8	kreditů

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	Zkouška	Forma výuky	Přednáška, samostatná práce	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná			
Další požadavky na studenta	sepsání odborného textu na zadané téma			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Karel Černý, Ph.D.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	60 % garant koordinuje celkovou výuku a provádí supervizi			
Vyučující	Karel Černý, Ph.D. Marek Německý Ph. D.			
Stručná anotace předmětu	<p>Kurs seznamuje se základními proměnami politiky a politické teorie v kontextu historických procesů. Akcent je položen na reflexi historicity a kontextuality politických forem. Studenti si v rámci kursu osvojí znalost teoretických předpokladů, na kterých je historicko-sociologický pohled na politiku, moc a mezinárodní vztahy založen, seznámí se se základními koncepcemi, jež jsou pro danou oblast relevantní a naučí se nazírat a analyzovat reálné politické jevy a události jejich prizmatem.</p> <p>Osnova kursu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Politika – pokus o dynamickou definici pojmu 2) Politika a sektoriální diferenciaci dělby práce v dějinách 3) Transformace organizačních struktur politiky 4) Paradigmatické debaty a tematizace dějin 5) Vznik moderního státu a jeho vliv na politické jednání, národní stát 6) Historická konstrukce národů a občanství a jejich teoretické uchopení 7) Konstruktivistická kritika realismu v mezinárodních vztazích. 8) Historická sociologie a konstruktivismus: dialog a perspektivy. 9) Struktura, proces, jednotky a systém: je integrovaný model možný? 10) Světový systém, globalizační tendence a mezinárodní vztahy 			
Studijní literatura				
Povinná literatura	<p>BADIE, B. – BIRNBAUM, P. The Sociology of the State. Chicago: University Of Chicago Press, 1983.</p>			

BIRNBAUM, P. States and Collective Action: The European Experience. Cambridge: Cambridge University Press, 1988.

BOLTANSKI, L. – THÉVENOT, L. On Justification: Economies of Worth (Princeton Studies in Cultural Sociology). Princeton: Princeton University Press, 2006. ISBN 978-0-691-12516-9.

BOLTANSKI, L. L'amour et la justice comme compétences. Trois essais de la sociologie de l'action. Paris: Editions Métailié, 1990. ISBN 978-2-86424-083-9.

BOZARSLAN, H. Violence in the Middle East: From Political Struggle to Self-Sacrifice. Princeton: Markus Wiener Publishers, 2004. ISBN 978-1-55876-308-1.

BUZAN, B. – LITTLE, R. International Systems in World History: Remaking the Study of International Relations. Oxford: Oxford University Press, 2000. ISBN 978-0-19-878065-6.

GELLNER, E. Národy a nacionalismus. Praha: Hříbal, 1993.

HOBDEN, S. – HOBSON, J. Historical Sociology of International Relations. Cambridge: Cambridge University Press, 2002. ISBN 978-0-521-80870-5.

HOBDEN, S. International Relations and Historical Sociology: Breaking Down Boundaries (Routledge Advances in International Relations and Global Politics). London: Routledge, 1998. ISBN 978-0-415-18539-4.

Doporučená literatura

Součástí doporučené literatury jsou základní díla jednotlivých probíraných autorů.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	Rozsah konzultací se kryje s prezenční formou	hodin 8
--	---	----------------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Korespondenčně na adrese: karel.cerny@fhs.cuni.cz; prezenčně během konzultačních hodin pravidelně jednou za týden ve stanoveném čase, anebo v jiném čase po vzájemné dohodě.

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

Studijní opory k dispozici na <https://hiso.fhs.cuni.cz/HISO-204.html>

C-Ia – Personální zabezpečení doktorského studia – seznam členů oborové rady					
Příjmení a jméno	tituly	rok naroz.	zaměstnavatel/é	prac. úvazek v hod týdně	Š - školitel P - přednášející
ARNASON Jóhan Páll	prof., Dr. phil.	1940	Prof. emeritus		Š
HAVELKA Miloš	prof., PhDr., CSc.	1944	FHS UK	40	Š, P
JERÁBEK Hynek	prof., PhDr. CSc.	1949	FSV UK FF UK FHS UK ZČU FF	PP JPP JPP JPP	Š, P
LENDEROVÁ Milena	prof., PhDr., CSc.	1947	FF Univerzita Pardubice	PP	Š, P
LUŽNÝ Dušan	prof. PhDr., Dr.	1964	FF UPOL FF MU	PP PP	Š
ŠALANDA Bohuslav	doc. PhDr., CSc.	1948	FHS UK	40	Š, P
ŠUBRT Jiří	doc., PhDr., CSc.	1958	FF UK FHS UK	20 40	Š, P

C-Ib – Personální zabezpečení – seznam vyučujících (podklad pro RVH)					
Příjmení a jméno	tituly	rok naroz.	zaměstnavatel/é (UK / fakulta jiná VŠ / fakulta)	prac. úvazek v hod týdně	Š - školitel P - přednášející
JIRKOVSKÁ Blanka	PhDr., Ph.D.	1985	ČVUT	PP	P
VÁVRA Martin	PhDr., Ph.D.	1979	SÚ AVČR	PP	P
Školitelé:					
MARKOVÁ Alena	Mgr., Ph.D.	1978	FHS UK	60	Š, P
NĚMECKÝ Marek	Mgr., Ph.D.	1975	FHS UK	DPP	Š, P
ŠTEMBERK Jan	doc. JUDr. PhDr., Ph.D.	1977	FHS UK VŠO o.p.s.	40 PP	Š, P